

OHP 2: DELDEN - KASTEEL WELDAM

ROUTE 19 km

Overijssels Havezatenpad

Het Overijssels Havezatenpad voert u langs prachtige havezaten, kastelen en landgoederen. Het pad is 270 km lang, van Oldenzaal naar Steenwijk en doorkruist Oost-

De wandeling is onderdeel van het Overijssels Havezatenpad en voert de wandelaar over het landgoed Twickel langs de splitsing van de Twentekanal naar het landgoed Weldam. Het hele pad loopt van Oldenzaal naar Steenwijk (270 km) en is te lopen met de wandelgids van het Nivon (2e druk, 2019).

De route is gemaakt door de vrijwilligers van het Overijssels Havezatenpad van het Nivon.

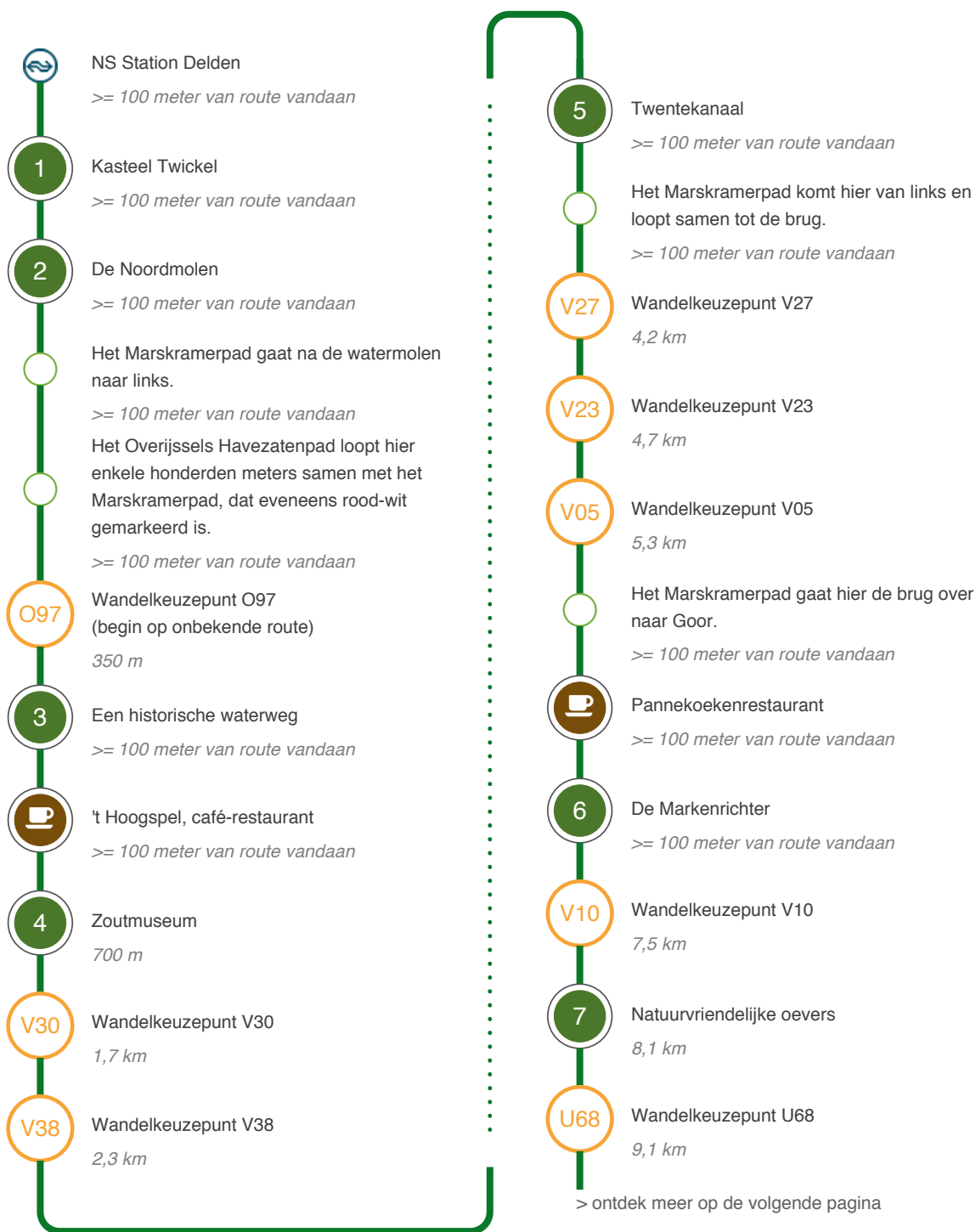
OHP 2: Delden - kasteel Weldam

OHP 2: Delden - kasteel Weldam

Hoe kom ik bij het startpunt?

Beginpunt is station Delden. Kasteel Weldam ligt op ongeveer 2 kilometer van station Goor. Beide stations liggen aan de (Syntus) spoorlijn van Oldenzaal naar Zutphen. De route is rood-wit gemarkeerd en is in twee richtingen te lopen.

Vervolg route

Einde van de route

OHP 2: Delden - kasteel Weldam

19 km

1

Kasteel Twickel

Kasteel Twickel

Centraal op landgoed Twickel ligt het kasteel. De oudste delen, waaronder de toren aan de voorzijde, stammen uit de 15e eeuw. Door de eeuwen heen is het kasteel flink veranderd. Zo zijn de 'bouwhuizen' met paardenstallen en koetshuis op het voorplein bijgebouwd in de 18e eeuw.

Huis to Eysinc

Landgoed Twickel is ontstaan in de middeleeuwen. De oudste vermelding van een huis op de plek van het huidige kasteel is uit 1347. In dat jaar kocht Herman van Twickelo het 'Huis to Eysinc', zoals het in de koopakte genoemd werd. Deze akte is een van de oudste stukken in het huisarchief van Twickel.

Families

Tussen 1347 en 1953 is Twickel steeds vererfd van vader op zoon of dochter. Zo kwam het landgoed achtereenvolgend in bezit van de families Van Twickelo, Van Raesfelt, Van Wassenaer Obdam en tot slot Van Heeckeren van Wassenaer.

Kinderloos

De laatste eigenaresse, barones Van Heeckeren van Wassenaer, gravin Van Aldenburg Bentinck, had geen kinderen en besloot Twickel in 1953 in een stichting onder te brengen om het als natuur- en cultuurmonument in stand te houden.

Bewoond

Een van de doelen van de stichting is dat het kasteel bewoond blijft. De Barones woonde er tot haar dood in 1975. Nu woont er een van haar achterneven, Roderik Graaf zu Castell Rüdenhausen. Omdat het kasteel bewoond is en het interieur kwetsbaar, is het beperkt open voor publiek.

<http://www.twickel.nl> (Meer informatie?)

2

De Noordmolen

Oliemolen uit 1325

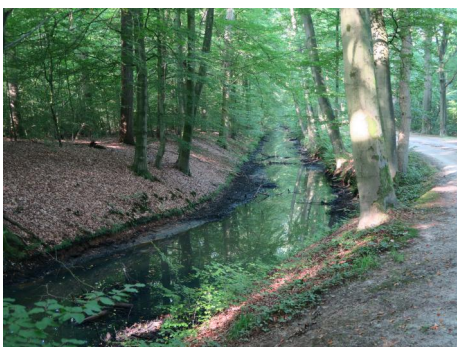
De Noordmolen op Twickel is een volledig gerestaureerde oliemolen uit 1325. De molen heeft een fundering van Bentheimer zandsteen. Het was ooit een dubbele molen, er stond ook nog een korenmolen naast. In de gerestaureerde molen kunt u op gezette tijden het persproces van lijnzaad tot olie bekijken.

<http://www.noordmolen-twickel.nl> (Een werkende oliemolen)

3

Een historische waterweg

Twickelervaart

Om Delden te verbinden met de Regge liet graaf van Wassenaer Obdam in de jaren 1771-1775 een 11 kilometer lang kanaal graven, de Twickelervaart. De 60.000 gulden die dat kostte, betaalde hij uit eigen zak. Het was een goede investering. De kosten had hij er dankzij de tolgeden in enkele jaren uit.

Transport van textiel

Het kanaal diende voor de afvoer van de op Twentse boerderijen vervaardigde textielproducten. Het transport geschiedde per zomp, een eenmanschip dat werd geboomd of gezeild. Ook het hout uit de Twickelerbossen werd ermee verscheept. De Twickelervaart is een van de oudste kanalen in Nederland.

't Hoogspel, café-restaurant

Zoutmuseum

De geschiedenis van zout

In Delden kunt u het zoutmuseum bezoeken. Het ligt een paar honderd meter van de route aan de Langestraat 30 en de markt. Komend vanuit het zuiden gaat u voor hotel de Zwaan linksaf. Vanuit het noorden na het tunneltje en hotel de Zwaan rechts.

In 1886 werd in de tuinen van kasteel Twickel zout in de bodem aangetroffen. Men

was eigenlijk op zoek naar drinkwater voor het nabij gelegen kasteel Twickel. Dertig jaar na deze vondst ging men in Boekelo industrieel zout winnen. Dit gebeurde door de Koninklijke Nederlandse Zoutindustrie.

<http://www.zoutmuseum.nl> (Website)

Twentekanaal

Een betere vaarverbinding

De groeiende textielnijverheid had begin 20e eeuw behoefte aan betere vaarverbindingen voor schepen tot 2000 ton. In 1930 begon men als werkverschaffingsproject met het graven van een kanaal tussen Zutphen en Enschede, met een aftakking naar Almelo. Tussen 1936 en 1939 werd het in gebruik genomen.

Transport van textiel

Het kanaal heeft een lengte van 65 km en een verval van 21 m. Aanvankelijk werd het kanaal vooral gebruikt voor transport van textiel. Door overslag van grote hoeveelheden katoen voor de spinnerijen in Twente, was Almelo eind jaren '50 korte tijd de grootste binnenhaven van Europa.

Pannekoekenrestaurant

De Markenrichter

De markenrichter

De naam van café-restaurant de Markenrichter verwijst naar de tijd dat het platteland verdeeld was in marken. De boeren en landarbeiders in de buurschappen, in dit geval Wiene, regelden hun zaken zelf. Een bestuur onder aanvoering van een richter zag toe op het naleven van de afspraken.

De afspraken betroffen grondgebruik, aanleg van houtopstanden en onderhoud van wegen. Wanneer dit niet gebeurde, werden er boetes opgelegd. Op het erf van de markenrichter werd indertijd recht gesproken. Dit werd vastgelegd in markenboeken, die veelal bewaard zijn gebleven.

7

Natuurvriendelijke oevers

Ruimte voor dieren

De oevers van het Twentekanaal kennen een geleidelijke overgang tussen land en water. Op plekken met beperkte ruimte worden damwanden geslagen tussen de vaarzone en een ondiepe moeraszone. Hier kunnen vissen, insecten en padden eitjes leggen. Ook voor recreanten zijn de oevers aantrekkelijk gemaakt.

Erve Toeschen (rustpunt)

Tijdens de welkome rust kan de wandelaar koffie, thee of frisdrank en koeken kopen in dit rustpunt op de boerderij van de familie Toeschen.

8

Kasteel Wegdam

Aan drie zijden omgracht

Huis Wegdam bij Goor werd voor het eerst genoemd rond 1400 en was toen slechts een versterkte boerderij. Het gebouw is tegenwoordig aan drie zijden omgracht. Boven de ingang is een steen met het alliantiewapen van de familie Van Coeverden Raesfelt. In 1896 kwam het in bezit van de vrouwe van Weldam.

Kasteel Weldam

Een fraai kasteel

Naast Twickel mag het Weldam een der fraaiste kastelen in Twente worden genoemd. Het huis is voor een belangrijk deel in de 17e eeuw gebouwd. In 1897 en 1899 werd het gebouw verfraaid met een vierkante en een achzijdige toren aan de achterkant. Het frontgebouw is geheel van Bentheimer zandsteen.

Het kasteel is na de Tweede Wereldoorlog een tijd bewoond geweest door kunstverzamelaar Dirk Hannema, voorheen directeur van museum Boymans van Beuningen in Rotterdam. Zijn privé-collectie is uiteindelijk terechtgekomen in het Nijenhuis in Heino, tegenwoordig onderdeel van museum de Fundatie.

Tuinen in Franse barokstijl

De tuinen zijn door tuinarchitect Hugo C. Poortman ontworpen in Franse barokstijl. Het zuidelijk deel aan de voorzijde is geheel symmetrisch. In de westelijke parterre staan sinaasappelboompjes in houten kuipen. De tuin is het best te overzien vanaf de uitkijktoren in de doolhof.

<http://weldam.nl> (Meer over Weldam)

